

AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA - PODGORICA			
Primljeno:	06.04.2022		
Org. jed.	Klas. znak	Redni broj	Vrijednost
02	607/22	85/118 UP	

**IZVJEŠTAJ O REAKREDITACIJI
ORGANIZACIONA JEDINICA
GRAĐEVINSKI FAKULTET, UNIVERZITET CRNE GORE**

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja Crne Gore dana 12.04.2022. godine je donijela Odluku o obrazovanju komisije za reakreditaciju Univerziteta Crne Gore (br. 02-607/22-46/58 UP od 12.04.2022. godine, br. 02-607/22-52/61 UP od 21.04.2022. godine, br. 02-607/22-55/65 UP od 04.05.2022. godine i br. 02-607/22-60/70 UP od 11.05.2022. godine, Prilog 1).

Komisija je imala zadatak da razmotri zahtjev za reakreditaciju organizacione jedinice Građevinski fakultet, Univerziteta Crne Gore sa izvještajem o samoevaluaciji i ostalom relevantnom dokumentacijom, te da na osnovu neposredne provjere činjeničnog stanja, dostavi Agenciji izvještaj o reakreditaciji organizacione jedinice Građevinski fakultet, Univerziteta Crne Gore, njegove usklađenosti sa akademskim i profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima.

Komisija je detaljno proučila zahtjev za reakreditaciju sa izvještajem o samoevaluaciji organizacione jedinice Građevinski fakultet, Univerziteta Crne Gore, dopunu dokumentacije kao i drugu priloženu dokumentaciju. U cilju neposredne provjere činjeničnog stanja, Komisija je obavila posjetu organizacionoj jedinici Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore, dana 02.06.2022. godine (Prilog 2) tokom koje su obavljeni razgovori sa rukovodstvom organizacione jedinice, dekanom i prodekanima za nastavu, članovima Komisije za samoevaluaciju, članovima Komisije za pripremu dokumentacije za reakreditaciju, zatim sa administrativnim osobljem, studentima i predstavnicima privrede. Tokom posjete su razjašnjene nedoumice u vezi ocjene ispunjenosti određenih standarda. Na osnovu predate i tražene dopunjene dokumentacije, a poštujući Zakon o visokom obrazovanju Crne Gore, Pravila o postupku reakreditacije i Standarde i smjernice za reakreditaciju propisane od strane Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, kao i ostale propise koji regulišu oblast visokog obrazovanja, Komisija je stekla uvid u sve elemente koji su bili neophodni za donošenje reakreditacionog stava o ispunjenosti standarda.

U skladu sa prethodno navedenim, Komisija, u postupku reakreditacije Univerziteta Crne Gore (sa organizacionim jedinicama) podnosi sljedeći izvještaj o reakreditaciji za organizacionu jedinicu Građevinski fakultet, Univerziteta Crne Gore.

OPŠTI PODACI

Naziv ustanove:	Univerzitet Crne Gore
Naziv organizacione jedinice:	Građevinski fakultet
Studijski programi:	Osnovni akademski studijski program Građevinarstvo (180 ECTS) Master akademski studijski program Građevinarstvo (120 ECTS)

	<p>Master akademski studijski program Menadžment u građevinarstvu (120 ECTS)</p> <p>Doktorski akademski studijski program Građevinarstvo (180 ECTS)</p>
Naučna oblast:	Tehničko-tehnološke nauke

Obrazac za

IZVJEŠTAJ O REAKREDITACIJI sa uputstvom

Komisija u ocjeni ispunjenosti standarda i njihovih kriterijuma za eksternu evaluaciju ustanove koristi sljedeće kriterijume za ocjenjivanje:

- Eliminacioni kriterijum u slučaju kada neispunjavanje standarda ili njegovih elemenata uslovljava negativan reakreditacioni stav - odbijanje zahtjeva za reakreditaciju;
- Potreban kriterijum u slučaju kada standard ili njegovi kriterijumi nijesu ispunjeni, ali se proces reakreditacije i realizacija studijskih programa mogu nastaviti ako kriterijum može biti ispunjen u periodu koji je određen preporukom komisije.

U komentarima, eksperti u komisiji daju svoje jedinstveno mišljenje o:

- ispunjenosti ili djelimičnoj ispunjenosti standarda i njegovih elemenata,
- mjeri usklađenosti organizacije rada ustanove i planirane realizacije studijskih programa sa važećim standardima, nacionalnim dokumentima i dokumentima Evropskog prostora visokog obrazovanja,
- potrebi za dodatnim objašnjenjima,
- preporuci za ispunjavanje standarda i kriterijuma,
- korekcijama koje je potrebno pripremiti i korekcijama koje je potrebno izvršiti,
- rokovima za korekcije,
- prednostima i nedostacima ispunjenosti određenih standarda, odnosno kriterijuma,
- svim ostalim pitanjima koja se tiču ocjene ispunjenosti standarda, odnosno kriterijuma.

Početna faza ispunjenosti standarda ili pojedinačnog kriterijuma podrazumijeva da je plan za njegovo ispunjavanje odobren od organa upravljanja ustanovom ili organizacionom jedinicom, ili da je započeta implementacija standarda, odnosno kriterijuma.

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Ustanove treba da imaju politiku obezbeđenja kvaliteta koja je javna i koja predstavlja dio njihovog strateškog upravljanja. Unutrašnji akteri treba da izgrađuju i implementiraju ovu politiku kroz odgovarajuće strukture i procese, uz uključivanje spoljnih aktera.

Smjernice:

Politike i procesi su glavni nosioci koherentnog sistema za obezbeđenje kvaliteta ustanove koji obrazuje ciklus za stalno poboljšanje i doprinosi odgovornosti ustanove. Takav sistem pruža podršku razvoju kulture kvaliteta u kojoj svi unutrašnji akteri preuzimaju odgovornost za kvalitet i uključeni su u obezbeđenje kvaliteta na svim nivoima ustanove. Kako bi se to i omogućilo, politika ima formalan status i javno je dostupna.

Politike obezbeđenja kvaliteta su najdjelotvornije kad odražavaju odnos između istraživačkog rada, učenja i nastave, te uzimaju u obzir nacionalni kontekst u kojem ustanova djeluje, institucionalni kontekst, kao i njen strateški pristup. Takođe politikom pruža se podrška:

- organizaciji sistema za obezbeđenje kvaliteta;
- odsjecima, školama, fakultetima i drugim organizacionim jedinicima, kao i upravi ustanove, zaposlenim pojedincima i studentima, da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbeđenja kvaliteta;
- akademskom integritetu i slobodama, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara;
- zaštiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih;
- uključivanju spoljnih aktera u obezbeđenje kvaliteta.

Politika se provodi kroz niz procesa za unutrašnje obezbeđenje kvaliteta koji omogućavaju učešće cjelokupne ustanove. Odluku o tome na koji način će se politika sprovoditi, pratiti i revidirati donosi ustanova.

Politikom obezbeđenja kvaliteta takođe su obuhvaćeni i svi kriterijumi aktivnosti ustanove, koji su podugovorenili koje realizuju druge strane.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politika obezbeđenja kvaliteta formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Politika obezbeđenja kvalitete je oblast koje je na Univerzitetu Crne Gore prepoznata normativnim aktima.

Krovni akt Univerziteta Crne Gore je Statut, gdje su definirane procedure samoevaluacije i ocjene kvaliteta. Pored Statuta, Univerzitet je usvojio i Pravilnik o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne. Postoje i Standardi i indikatori za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta/samoevaluaciju, koje je izradio Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta. Univerzitet Crne Gore je usvojio i Strategiju razvoja Univerziteta za period 2019-2024. godine, koja, takođe, prepoznaće kao jedan od ciljeva njegovanje kulture kvaliteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Politika podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Univerzitet obezbeđuje kontinuirani razvoj sistema kvaliteta u svim aspektima svog djelovanja. Statutom Univerziteta Crne Gore uređen je mehanizam obezbjeđenja kvaliteta i definisane su nadležnosti na nivou Univerziteta i organizacionih jedinica.

Na nivou Univerziteta, uspostavljen je Centar za unapređenje kvaliteta, kao dio organizacione strukture Rektorata i nadležan je za funkcionisanje sistema za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu. U okviru Centra funkcioniše i Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta.

Postupak za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta sprovodi se u skladu sa kriterijumima i standardima za samovrednovanje i procedurama za ocjenjivanje kvaliteta ustanova visokog obrazovanja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Politika podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Statut, kao krovni akt Univerziteta definiše proceduru samoevaluacije i ocjene kvaliteta. Predviđeno je da organizacione jedinice vrše redovno preispitivanje i reviziju svojih studijskih programa.

Svaka organizaciona jedinica Univerziteta ima komisiju za obezbjedenje i unapređenje sistema kvaliteta. Komisiju imenuje Vijeće jedinice, iz reda akademskog osoblja sa akademskim, odnosno naučnim zvanjem i predstavnika studenata.

Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da organizacione jedinice vrše redovno preispitivanje i reviziju svojih studijskih programa, o čemu sačinjavaju odgovarajuće izvještaje. Vijeća organizacionih jedinica obezbjeđuju akademsko osoblje koje zadovoljava standarde kvaliteta, koje je kvalifikovano i kompetentno u predmetnoj oblasti, i u cijelosti upoznato sa nastavnim planovima i ishodima učenja, te ih permanentno sprovode.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Djelatnost Univerziteta zasnovana je na akademskim slobodama.

Postoji Etički kodeks Univerziteta Crne Gore kojim se uređuju moralna i profesionalna načela kojih se mora pridržavati akademsko i drugo osoblje i studenti. Kreiran je sajt za akademski integritet koji služi studentima.

Internim procedurama posebno je uređen mehanizam otkrivanja akademskih prevara na nivou master i doktorskih studija, upotrebom softvera za otkrivanje plagijata od strane Centra za unapređenje kvaliteta, Centra za doktorske studije, a provjeravaju se i publikacije Univerziteta, za što je nadležan Uređivački odbor. Univerzitet je donio i Odluku o korišćenju softvera za utvrđivanje plagijata na Univerzitetu Crne Gore.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Politika štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da se obezbjeđuje slobodu organizovanja i udruživanja, kao i zaštitu od diskriminacije po bilo kom osnovu. Univerzitet svojim Etičkim kodeksom uređuje osnovna moralna i profesionalna načela akademskog i drugog osoblja.

Statutom je predviđeno da se svi izbori u akademska zvanja vrše na osnovu akademskih zasluga, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu. Statutom je predviđeno da prava i obaveze studenata, utvrđena

zakonom, se ostvaruju na način da svaki student ima posebno pravo na jednakost, različitost i zaštitu od svih oblika diskriminacije, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Etičkim kodeksom Univerziteta kao neprihvatljive su označene pojave i ponašanja u okviru univerzitetske zajednice, u nastavi i profesionalnom radu kao što su: korupcija, diskriminacija, uz nemiravanje, sukob interesa, nelojalnost, neodgovornost itd. Etičkim kodeksom Univerziteta zabranjen je svaki oblik diskriminacije studenata po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog i etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orientacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovinskog stanja, bračnog i porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili prepostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugih ličnih svojstava.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Univerzitet vrši konsultacije sa poslodavcima, predstavnicima zaposlenih i drugim partnerima. Konsultacije sa partnerima su dio periodičnog pregleda studijskih programa i dodjeljivanja diploma, a uključuju sve partnere: bivše studente, poslodavce, sindikate, predstavnike lokalne samouprave i državnih organa.

U radu Centra za unapređenje kvaliteta mogu učestvovati strani eksperti, istaknuti profesori i istraživači, stručnjaci u oblasti kvaliteta, kao i predstavnici partnera zainteresovanih za realizaciju pojedinih projekata iz oblasti kvaliteta. Centar za unapređenje kvaliteta uređuje javnost rada i način prezentacije podataka sistema za obezbjeđenje kvaliteta na nivou Univerziteta i jedinica.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Povećati procentualnu ispunjenost ciljeva Strategije razvoja fakulteta u odnosu na postavljene ciljeve.
- ❖ Formalno formirati Komisiju za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta na fakultetu.
- ❖ Voditi zapisnike sa sjednica Komisije za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta.

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Ustanove treba da imaju procese za izradu i odobravanje programa. Programi treba da budu izrađeni na takav način da ispunjavaju ciljeve koji se pred njih postavljaju, kao i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije do kojih programi vode treba da budu jasno određene i predstavljene, i da se pozivaju na tačan nivo u okviru nacionalnog kvalifikacionog okvira za visoko obrazovanje, a samim tim i na Kvalifikacioni okvir u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Smjernice:

Studijski programi predstavljaju suštinu nastavne misije ustanova visokog obrazovanja. Kroz njih se studentima pružaju akademска znanja i vještine, kao i prenosive vještine koje mogu uticati na njihov lični razvoj i naići na primjenu u njihovim budućim karijerama.

Programi:

- sadrže opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i imaju jasno utvrđene planirane ishode učenja;
- izrađuju se u saradnji sa studenatima i ostalim akterima;
- imaju koristi od spoljne ekspertize i referenci;
- odražavaju četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti);
- izrađuju se tako da omogućavaju nesmetano napredovanje studenata kroz studije;
- definisu očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita;
- obuhvataju dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjerenog;
- podliježu procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i ima jasno utvrđene planirane ishode učenja.	Ispunjeno	Eliminacioni
<i>Komentar</i>		
Iz Izvještaja o samoevaluaciji vidljivo je da su Studijski programi tako formirani da osiguravaju profesionalna znanja, vještine i kompetencije za aktivno participiranje u oblikovanju i razvoju struke. Ishodi učenja su jasno definisani i ostvaruju se kroz proces realizacije studijskog programa.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.	Ispunjeno	Potreban
<i>Komentar</i>		
Studenti su, preko svojih organizacija u okviru Univerziteta Crne Gore, kao i na samom Građevinskom fakultetu, aktivno uključeni u kreiranje i kontrolu realizacije studijskih programa, kao i osmišljavanje načina na koji se oni izvode. Na Građevinskom fakultetu, studenti su uključeni preko svojih predstavnika u Vijeću fakulteta.		

Iz Izvještaja o samoevaluaciji vidljivo je da su pri kreiranju svih studijskih programa analizirani i podaci Zavoda za zapošljavanje, odnosno potrebe tržišta rada. Ti parametri, kao i tehnička regulativa (standardi za projektovanje, građenje, ispitivanje materijala i konstrukcija itd.) su osnov za usklađivanje studijskih programa sa potrebama resornog privrednog sektora. U cilju unapređenja kvaliteta studijskih programa, između ostalog i radi adekvatnog odgovora potrebama privrede, izvršene su izmjene do 30 ECTS kredita, na osnovnim i master studijama

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Studijski programi su formirani u skladu sa evalucionim izvještajem. Spoljna evaluacija je sprovedena u okviru projekta "Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost" (INVO-HERIC), koji je implementirala Vlada Crne Gore, sa ciljem unapređenja kvaliteta i relevantnosti visokog obrazovanja i istraživanja u Crnoj Gori.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti).	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Studijski programi usklađeni su sa standardima i smjernicama Evropskog prostora visokog obrazovanja.

Studijski programi su osmišljeni tako da pripremaju i osposobe studente za samostalan rad u struci nakon završenih studija, što se očituje kroz jasno izražene ishode učenja i ciljeve pojedinih predmeta, koji se ostvaruju kroz plan i program rada na predmetu. Tome doprinosi veliki broj časova praktične nastave, posjeta gradilištima, samostalna izrada grafičkih i seminarских radova.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Studijski program izrađuje se tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Studijski program je strukturiran na način da omogućava kontinuirano sticanje kompetencija i napredovanje studenata. Raspored predmeta po semestrima je takav, da se u svakom sledećem semestru stečena znanja produbljuju i proširuju, oslanjajući se na znanja stečena kroz predmete koje student sluša ranije.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita.	Ispunjeno	Eliminacioni

<i>Komentar</i>		
Studijski programi usklađeni su sa standardima i smjernicama Evropskog prostora visokog obrazovanja. Studijski programi sadrže opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja, među kojima je i prikaz broja ECTS kredita za svaki predmet (kurs).		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno.	Ispunjeno	Potreban
<i>Komentar</i>		
Na osnovu uvida u dokumentaciju koju smo primili iz Građevinskog fakulteta može se zaključiti da su studijski programi osmišljeni tako da osposobe studente za samostalan rad u struci. To se očituje kroz jasno izražene ishode učenja i ciljeve pojedinih predmeta, koji se ostvaruju kroz plan i program rada na predmetu.		
Iz Izvještaja o samoevaluaciji vidljivo je da se vodi računa o tome da opterećenje studenta bude ravnomjerno tokom studija. Tu je između ostalih aktivnosti uključena i stručna praksa. Praktični rad i stručna praksa se organizuju i izvode kao sastavni dio redovne nastave ili kao zasebna cjelina.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.	Ispunjeno	Eliminacioni
<i>Komentar</i>		
Iz Izvještaja o samoevaluaciji vidljivo je da Univerzitet Crne Gore ustanavlja formalne mehanizme za odobravanje, redovni monitoring i periodične preglede studijskih programa, nastave i uslova rada, čime osigurava njihovu kontinuiranu vrijednost. Na studijskom programu Građevinarstvo organizuju se osnovne, specijalističke, master i doktorske studije. Postoje formalni mehanizmi za odobravanje, redovni monitoring i periodične preglede studijskih programa, nastave i uslova rada, čime osigurava njihovu kontinuiranu vrijednost.		

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Komisija preporučuje kontrolu realizacije postupka ocjenjivanja kako bi se obezbijedio zadati kvalitet izvođenja studijskog programa.
- ❖ Komisija preporučuje da se kontinuiranim monitoringom obezbijeđuje izvođenje svih aktivnosti realizacije studijskih programa u skladu sa zadatim ciljevima i ishodima učenja.
- ❖ Komisija je primjetila i veliki problem sa malim brojem zaposlenih, pa preporučujemo, da se sistematizira više mesta za asistente.

- ❖ Komisija predlaže da fakulteta napravi anketu i nakon diplome i početka rada, da dobije povratnu informaciju o potrebnim znanjima, da bi mogli nadgraditi svoje studijske programe. Premalo je praktične nastave, ekskurzija i povećati je potrebno broj laboratorijskih vježba tamo gde je to moguće.

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

Ustanove treba da osiguraju da se programi izvode na način kojim se studenti podstiču na preuzimanje aktivne uloge u kreiranju procesa učenja, te da provjera znanja studenata odražava takav pristup.

Smjernice:

Učenje i nastava usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u stimulisanju motivacije studenata, njihove samorefleksije i angažovanosti u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo razmatranje izrade i izvođenja studijskih programa i ocjenu ishoda.

Implementacija procesa učenja i nastave usmjerenih na studenta, uključuje:

- poštovanje i prilagođavanje različitostima studenata i njihovih potreba, omogućavajući fleksibilne putanje učenja;
- razmatranje i korišćenje različitih načina izvođenja nastave, gdje je prikladno;
- fleksibilno korišćenje raznih pedagoških metoda;
- redovno vrednovanje i prilagođavanje načina izvođenja nastave i pedagoških metoda;
- podsticanje osjećaja samostalnosti kod učenika, osiguravajući pri tom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja;
- promovisanje uzajamnog poštovanja u odnosu između studenata i nastavnika;
- odgovarajuće postupke za rješavanje po prigovorima studenata.

Imajući u vidu značaj provjere znanja za napredovanje studenata kroz studije i za njihove buduće karijere, u okviru procesa za obezbjeđenja kvaliteta za provjeru znanja vodi se računa o sljedećem:

- lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti;
- kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju;
- provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja;
- gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača;
- pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti;
- provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama;
- postoji formalna procedura za žalbe studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovim potrebama, omogućavajući fleksibilne putanje učenja.	Ispunjeno	Potreban
Komentar		

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova, kao i na osnovu pregleda vebajta, svaki student ima posebno pravo na jednakost, različitost i zaštitu od svih oblika diskriminacije, u skladu sa statutom (prilog 4). Na Građevinskom fakultetu se njeguje individualan pristup studentu u cilju njihovog ličnog i profesionalnog razvoja kroz: zadavanje individualnih zadataka jedinstvenih za svakog studenta, odabir tema seminarских radova u skladu sa ličnim afinitetima, i pomoći u odabiru adekvatnih studijskih programa u inostranstvu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova nastava na Građevinskom fakultetu se, osim u učionicama i amfiteatrima, uz primjenu klasičnih kao i savremenih nastavnio-didaktičkih sredstava, realizuje i kroz izvođenje nastave u laboratorijama i računarskim salama.

Uz nastavu u prostorijama Fakulteta, jedan dio nastavnog procesa se realizuje na gradilištima, odnosno tokom obilaska izgrađenih objekata, tokom praktične nastave.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

U realizaciji nastave se koriste razne pedagoške metode: izvođenje laboratorijskih vježbi u laboratorijama, izvođenje časova u računarskoj sali, i izvođenje nastave kroz obilaske gradilišta (o čemu se studenti obavještavaju putem web-stranice ili preko predstavnika studenta) (<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1287/objava/42265-posjeta-studenata-gradevinskog-fakultetu-u-skoplju>, <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1287/objava/43665-posjeta-studenata-gradevinskog-fakulteta-deponiji-livade>, <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1287/objava/58325-posjeta-studenata-gradevinskog-fakulteta-gradilistu-autoputa-bar-boljare>).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju

c. Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode.	Ispunjeno	Potreban
--	-----------	----------

Komentar

Kako je pravilima predviđeno (prilog 10), na Građevinskom fakultetu se najmanje jednom godišnje sprovodi postupak samoevaluacije studijskih programa, nastave i uslova rada prema standardima i smjernicama za obezbjeđivanje kvaliteta (ESG) u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Učešće studenata u postupku redovnog (godišnjeg) nadzora za obezbjeđenje sistema kvaliteta vrši se kroz ocjenjivanje nastavnog procesa i nenastavne podrške. Fakultet kroz izradu samoevaluacionih izvještaja za svaku studijsku godinu obezbjeđuje informacije o međunarodno uporedivim ključnim indikatorima performansi za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta u dijelu učenja i nastave (bazirani na smjernicama ESG-a). Kao rezultat analize nastavnih i pedagoških metoda predlažu se po potrebi nova unapređenja nastavnog procesa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod učenika, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da se na Građevinskom fakultetu njeguje individualan pristup studentu kroz sledeće segmente rada: zadavanje individualnih zadataka jedinstvenih za svakog studenta, odabir tema seminarskih radova u skladu sa ličnim afinitetima studenta, i pomoć u odabiru adekvatnih studijskih programa u inostranstvu za studente koji se prijavljuju za razmjene.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Kod učenja i nastave promoviše se uzajamno poštovanje između učenika i nastavnika.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da je institucionalni oblik organizovanja studenata, na nivou Univerziteta, realizovan preko Studentskog parlamenta (prilog 7). Takođe, na Građevinskom fakultetu - GF su studenti su uključeni u proces odlučivanja i rješavanja značajnih pitanja preko svojih predstavnika u Vijeću Fakulteta (prilog 7). Članove Vijeća Fakulteta iz reda studenata bira Studentsko Vijeće GF (SVGF). Poštovanjem normi ponašanja definisanih Etičkim kodeksom (prilog 11), takođe se promoviše uzajamno poštovanje između studenata i nastavnika. Etički kodeks sadrži standarde ponašanja, uključujući i zaštitu od

plagijata. Međusobno poštovanje dostojanstva između nastavnog osoblja i studenata je posebno naglašeno.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Studenti i nastavno osoblje imaju prava i obaveze koje su definisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Pravilima studiranja na osnovnim studijama (prilozi 7, 10, 12). Preko svojih predstavnika na svim nivoima studija, studenti mogu uticati na donošenje odluka organa fakulteta. Pojedinačni prigovori studenata se dostavljaju u pisanoj formi u dekanatu Građevinskog fakulteta. Prigovore, po potrebi razmatra dekanski kolegijum u čijem radu može učestvovati predstavnik studenata. Pored toga, student ima pravo žalbe dekanu, u slučaju povrede prava na slobodu mišljenja i iskazivanja stavova (član 143 Statuta UCG), kao i Senatu Univerziteta na kvalitet nastave, odnosno na kvalitet rada akademskog osoblja (član 144).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da je nastavno osoblje koje ocjenjuje studente detaljno upoznato sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja kroz Pravila studiranja (prilog 10) i Zakon o visokom obrazovanju (prilog 12). Posebno se ohrabruje učešće nastavnog osoblja na trening programima mobilnosti, kao što je Erasmus+ „training mobility“, u okviru koga nastavnik dobija mogućnost da u kontaktu sa kolegama sa drugih univerziteta razmijeni iskustva u ovom smislu i unaprijedi postojeće metode testiranja i ispitivanja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju

h. Kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju.	Ispunjeno	Potreban
---	-----------	----------

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da se na početku studijske godine na odgovarajući način informišu studente o načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave i provjera znanja, kao i o drugim pitanjima od značaja za organizaciju studija (prilog 12). Kriterijumi i metode za provjere znanja, kao i kriterijumi za ocjenjivanje su jasno definisani katalozima svih predmeta, koji su studentima dostupni na web stranici Fakulteta, odnosno na web stranicama svih predmeta. Na svečanom prijemu studenata I godine, dekan upoznaje studente sa generalnim pravilima, a nastavno osoblje na početku svakog semestra upoznaje studente sa kriterijumima i metodama za provjeru znanja, kao i kriterijumima za ocjenjivanje.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
i. Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije, koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da su predispitne provjere znanja osmišljene tako da pokazuju napredovanje studenta, a ispitna pitanja i zadaci su u direktnoj ili indirektnoj vezi sa ishodima učenja na predmetu. Nakon položenog ispita može se tvrditi da je student ostvario cilj predmeta koji je postavljen. Nakon svake provjere znanja, rezultati, tj. broj bodova se javno objavljuje pa student može da prati proces sakupljanja bodova tokom semestra i samog ispitnog roka. Uvid u ocijenjene ispitne zadatke je omogućen i termin za uvid se javno objavljuje.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
j. Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da na ispitima, tako i predispitnim provjerama znanja (kolokvijumi, grafički radovi, seminarski radovi i druge

vrste), osim predmetnog nastavnika, u ispitivanju učestvuje i predmetni saradnik. Na nekim predmetima, ocjenjivanje i ispitivanje vrši više predmetnih nastavnika, gdje je to planirano Planom izvođenja nastave.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
k. Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da postoje pravila koja uzimaju u obzir olakšavajuće okolnosti prilikom provjera znanja. Za studente završne godine osnovnih studija, organizovanih po ECTS pravilima, koji imaju jedan nepoložen ispit iz predmeta ljetnjeg semestra, organizuje se izvođenje nastave iz tog predmeta u zimskom semestru (mentorska nastava) (prilog 10). Prava i obaveze studenta mogu mirovati. Po prestanku razloga zbog kojih je zatraženo mirovanje, student nastavlja studije po pravilima po kojima je započeo studiranje (prilog 5).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
I. Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Sve provjere znanja (predispitne, kao i završni ispit) se dosljedno i pravedno primjenjuju na sve studente i sprovode se u skladu sa procedurama predviđenim Pravilima studiranja na osnovnim studijama, uz njihovu analognu primjenu na višim nivoima studija. Predispitne provjere znanja se realizuju u dijelu semestra u kojem se izvodi nastava, na načine koji su definisani u katalozima svih predmeta, a sa kojima nastavno osoblje upoznaje sve studente, bez izuzetka, na početku semestra. Završni ispit se realizuju u ispitnim rokovima, po precizno utvrđenom rasporedu ispita, objavljenom na oglasnoj tabli i web-stranici Građevinskog fakulteta. Način realizacije završnog ispita, sa kojim su upoznati svi studenti, bez izuzetka, je takođe definisan u katalozima svih predmeta. Periodi realizacije nastave i periodi ispitnih rokova su utvrđeni akademskim kalendarom, koji usvaja Senat Univerziteta, za svaku studijsku godinu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

m. Postoji formalna procedura za žalbe studenata.	Ispunjeno	Eliminacioni
Postoji formalna procedura koja je objašnjena u kriterijumu g.		

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Potrebno je obezbijediti kontinuirano obrazovanje nastavnika sa ciljem sticanja novih znanja i vjestina.
- ❖ Potrebno je forsirati mobilnost studenata i nastavnog osoblja.
- ❖ Ishodi ucenja moraju biti dostupni na sajtu fakulteta.
- ❖ Potrebno je povecati broj sati prakticne nastave na osnovnim studijama.
- ❖ Potrebno je uvesti veci broj izbornih predmeta.

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJIHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA

Ustanove treba na dosljedan način da primjenjuju prethodno definisane i objavljenje propise koji obuhvataju sve faze studiranja, odnosno upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikaciju.

Smjernice:

Obezbjedivanje uslova i podrške koji su neophodni za napredovanje studenata kroz akademsku karijeru je u najboljem interesu svakog pojedinačnog studenta, programa, ustanove i sistema. Od ključnog je značaja da procedure upisa, priznavanja i završetka studija budu primjerene svrsi, naročito kada su studenti mobilni u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Važno je da se politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode dosljedno i na transparentan način, i da je obezbijeđeno upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.

Ustanove treba da uspostave i procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.

Pravično priznavanje visokoškolskih kvalifikacija, perioda studija i prethodnog učenja, uključujući priznavanje neformalnog i informalnog učenja, predstavljaju osnovne komponente za osiguravanje napredovanja studenata kroz studije, pri čemu se promoviše mobilnost. Odgovarajuće procedure za priznavanje, oslanjaju se na:

- usklađenosti institucionalne prakse priznavanja sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju;
- saradnju sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i nacionalnim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.

Diplomiranje predstavlja kulminaciju perioda studiranja studenata. Studenti treba da dobiju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode se dosljedno i na transparentan način. Obezbijedeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da je transparentnost politike pristupa, odnosno upisa na studijske programe Građevinskog fakulteta, obezbijedena sa jasno utvrđenim kriterijumima i definisanim postupcima za realizaciju upisa kroz akte Univerziteta Crne Gore, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Pravilnikom o bližim

uslovima, kriterijumima i postupku upisa u prvu godinu osnovnih studija (prilog 13), Pravilnikom o bližim uslovima, kriterijumima i postupku upisa u prvu godinu master studija (prilog 14), Pravilima studiranja na postdiplomskim studijama (prilog 15) i Pravilima doktorskih studija (prilog 16). Strani državljeni imaju pravo upisa pod istim uslovima kao državljeni Crne Gore. Upisi se vrše po javno objavljenim konkursima (na web-stranici Univerziteta Crne Gore i u dnevnoj štampi). O poštovanju pravila se staraju ispitne i upisne komisije, koje imenuje dekan fakulteta. Na svečanom prijemu studenata I godine, dekan upoznaje studente sa generalnim pravilima u radu ustanove. U ECTS katalozima koji se distribuiraju studentima na prvom času u semestru navedeni su kriterijumi za ocjenjivanje i metode za provjeru znanja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova uspostavlja procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da je univerzalni instrument za prikupljanje i čuvanje podataka o studentima i njihovom napredovanju kroz studije jedinstvena baza nastavnih podataka, o čijem funkcionisanju i održavanju u tehničkom smislu se stara Centar informacionog sistema (CIS) Univerziteta Crne Gore, a u koju podatke unose Studentske službe fakulteta. Nastavno osoblje ima mogućnost pregleda podataka iz baze, za svoje predmete, kroz elektronski Sistem Nastavne I Kadrovske Evidencije (SNIKE). Prodekan za nastavu ima mogućnost pregleda podataka iz baze za sve predmete, na osnovu čega sačinjava redovne statističke izvještaje za Vijeće Građevinskog fakulteta o rezultatima učenja i napredovanju studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Prema članu 11 stav 4 Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija (prilog 13), vrši se priznavanje inostrane isprave o stečenom obrazovanju, odnosno započetom ili stečenom dijelu visokog obrazovanja, radi nastavka obrazovanja vrši odgovarajuća ustanova u kojoj se želi nastaviti obrazovanje. Za oblast građevinarstvo, na Univerzitetu Crne Gore priznavanje vrši Građevinski fakultet, po postupku propisanom ovim Zakonom i pretećim Pravilnikom (prilog 17). Priznavanje ECTS kredita koje student stekne tokom perioda mobilnosti (najčešće u sklopu programa mobilnosti, kao što su Erasmus+) regulisano je Pravilima o međunarodnoj mobilnosti studenata (prilog 18). Priznavanje odgovarajućih predmeta, odnosno ECTS kredita sa jednog studijskog programa na drugom studijskom programu fakulteta, vrši se u skladu sa Pravilnikom o ekvivalenciji stečenog obrazovanja (prilog 19).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da postoji institucionalna saradnja sa ENIC/NARIC centrom i poštovanje rješenja ovog centra, u skladu sa Zakonom o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija (prilog 17).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da po završetku programa studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili, a sve u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i obliku diplome i dopune diplome (supplement), vođenju matične knjige studenata, evidenciji i sadržaju javnih isprava koje izdaje univerzitet i ustanove visokog obrazovanja (prilog 20).

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Potrebno je voditi računa o azuriranju nastavnih planova.
- ❖ Preporучuje se umrezavanje sa drugim institucijama i formiranje zajednickih programa.

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE

Ustanove treba da osiguraju kompetentnost svog nastavnog osoblja. Treba da primjenjuju pravične i transparentne procese prilikom zapošljavanja i razvoja zaposlenih.

Smjernice:

Uloga predavača je od ključnog značaja za stvaranje kvalitetnog iskustva studiranja i omogućavanja sticanja znanja, kompetencija i vještina. Sve raznovrsnija studentska populacija i veća usredsređenost na ishode učenja zahtijeva učenje i nastavu usmjerene na studenta, pa se time i uloga nastavnika mijenja (vidjeti Standard 1.3).

Ustanove visokog obrazovanja su najodgovornije za kvalitet svojih zaposlenih i pružanje odgovarajućeg okruženja za efikasno obavljanje posla.

Takvo okruženje:

- uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja u okviru kojih se prepoznaže značaj podučavanja;
- nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja;
- podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja;
- podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Iz Izvještaja o samoevaluaciji (IOS) vidljivo je da Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore provodi zapošljavanja u skladu sa zakonskim odredbama, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja definiranih od strane Savjeta za visoko obrazovanje, te su svi izbori objavljeni javno (javni konkurs). Formalno, ustanova je uspostavila i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja. Iz razgovora s nastavnicima i upravom fakulteta vidljivo je da ne postoje definirani dodatni kriteriji za odabir kandidata u slučaju da se pojave dva kandidata na istom konkursu koja imaju zadovoljene sve uvijete definirane zakonskim odredbama, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja definiranih od strane Savjeta za visoko obrazovanje. Dojam nastavnika je da se jasno i transparentno provode procesi zapošljavanja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Iz IOS vidljivo je da Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore nudi i promovira mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja kroz mobilnost Erasmus+ projekti, poticanje sudjelovanje nastavnika u naučnoistraživačkim projektima, osigurani kursevi engleskog jezika, obuke u oblasti primjene softvera.

Posebno treba istaknuti Pravilnik o postupku, uslovima vrednovanja i načinu nagrađivanja zaposlenih za poseban doprinos razvoju i međunarodnom pozicioniranju Univerziteta (prilog 22) kojim se stimulira dodatan angažman nastavnika. Propisano je da Naučni odbor donosi odluku o isplati, a prema Ugovoru o dopunskom radu na Univerzitetu. Iz razgovora s nastavnicima vidljivo je da su zadovoljni s mogućnostima koje fakultet pruža u vidu potpore za usavršavanja u struci, sudjelovanje na stručnim konferencijama i radionicama.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.	Djelimično ispunjeno	Potreban

Komentar

Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore organizira konferenciju Internacionalni naučno-stručni skup „Građevinarstvo – nauka i praksa“ kojom potiče jačanje suradnje između obrazovanja i istraživanja, posebno je potrebno istaknuti da se potiče studenata na sudjelovanje. Također, kroz Pravilnik o vrednovanju i nagrađivanju (prilog 22) potiče se dodatni angažman nastavnog osoblja u naučnim aktivnostima. Trenutno su u provedbi 1 Horizon2020, a u promatranom razdoblju reakreditacije provedeni su 1 Erasmus + (2020. g) i 5 bilateralnih projekata (završenih 2021.g). Građevinski fakultet izdaje časopis „Researches“ kroz kojeg nastavno osoblje ima mogućnost objave naučnih rezultata. Iz razgovora sa studentima vidljivo je da postoji mogućnost uključivanja studenata na sudjelovanje u naučnim i naučno-istraživačkim projektima, no ima prostora za napredak. Potrebno je kontinuirano nastaviti i intenzivirati sudjelovanje studatanta svih razina studija u naučnim aktivnostima i razviti mehanizam poticanja studenata na sudjelovanje u istraživanjima upravo u smjeru jačanja veze između obrazovanja i istraživanja. Primjerice, ne postoje izborni kolegiji koji su proizašli ili čiji je sadržaj temeljen na rezultatima naučno-istraživačkih projekata. Potrebno je intenzivnije uključiti studente, gdje je to moguće, da svoje diplomske rade u sklopu istraživanjima koja se provode na nacionalnim i međunarodnim projektima fakultetu. Posebno treba istaknuti entuzijazam prodekanice za naučni rad koja ulaže velike napore kako bi motivirala zaposlenike na prijavu međunarodnih i nacionalnih projekata što je za svaku pohvalu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.	Djelimično ispunjeno	Potreban

Komentar

Univerzitet Crne Gore posjeduje Distance Learning platformu za učenje na daljinu, Građevinski fakultet posjeduje licencu za Zoom meetings softver koji omogućuje izvođenje nastave na daljinu, odnosno online nastave (prilog 23). Laboratorijski i oprema su osuvremenjeni kroz provedbu projekata Erasmus+, što je za svaku pohvalu. Međutim, nedostaju primjeri i nekih drugih inovacija u nastavnim metodama i korišćenju novih tehnologija, tj. onih koji nisu vezani samo za online nastavu i e-učenje. Nije vidljivo na koji način se nove oprema i novi laboratorijski implementiraju u pogledu inovacija nastavnih metoda. Nova oprema ne znači automatski da su primjenjene i nove nastavne metode. U razgovoru sa upravom i zaposlenicima nije vidljivo korištenje inovacija u nastavnim metodama niti primjena različitih nastavnih metoda primjerice projektno orijentirano učenje (Project-based learning), korištenje umnih mapa, problemski orijentirano učenje (Problem-based learning). Iz razgovora s nastavnicima istaknut je rad u skupinama ili kolaborativno učenje (Collaborative learning), no ostaje prostora za primjenu i ostalih nastavnih metoda.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Preporučuje se definiranje dodatnih kriterija za odabir kandidata u slučaju da se pojave dva ili više kandidata na istom konkursu koja imaju zadovoljene sve uvijete definirane zakonskim odredbama, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja definiranih od strane Savjeta za visoko obrazovanje.
- ❖ Preporučuje se kontinuirani nastavak i intenziviranje sudjelovanja studenata svih razina studija u naučnim aktivnostima i razvijanje mehanizma poticanja studenata na sudjelovanje u istraživanjima.
- ❖ Preporučuje se intenzivnije poticanje i uvođenje inovacija nastavnih metoda i primjena različitih vrsta nastavnih metoda, a čija primjena sada nije vidljiva u nastavnom procesu.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Ustanove treba da na odgovarajući način finansiraju aktivnosti učenja i nastave i da obezbijede adekvatne i lako dostupne resurse za učenje, kao i podršku studentima.

Smjernice:

U cilju pružanja optimalnog iskustva studiranja, ustanove obezbjeđuju niz resursa radi pružanja podrške u učenju. Ovi resursi su različiti, od fizičkih resursa, poput biblioteka, sredstava za učenje i informatičke infrastrukture, do ljudske podrške u vidu mentora i drugih savjetnika. Uloga službi za pružanje podrške od naročitog je značaja kod omogućavanja mobilnosti studenata u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Potrebe raznovrsne studentske populacije (kao što su zreli, vanredni, zaposleni i studenti iz inostranstva, kao i studenti sa invaliditetom), te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, uzimaju se u obzir prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.

Aktivnosti i sredstva za pružanje podrške mogu se organizovati na različite načine, u zavisnosti od konteksta ustanove. Međutim, kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o servisima koji su im na raspolaganju.

Uloga pomoćnog i administrativnog osoblja je izuzetno važna za pružanje usluga podrške, zbog čega treba da bude kvalifikovano i da ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Recenzentska komisija konstatuje da je ustanova dostavila potrebnu relevantnu dokumentaciju za pripremu Izveštaja o reakreditaciji Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, kao i da je organizacija rada ustanove u okviru Standarda 6 usklađena sa važećim standardima, nacionalnim dokumentima i dokumentima Evropskog prostora visokog obrazovanja.

Ustanova poseduje resurse koji služe za pružanje podrške u učenju, i to prostorne, bibliotečke, informacione, kadrovske i dr.

Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore raspolaže prostornim kapacitetom ukupne neto površine 3019,8 m² (prilog 1). Nastava se odvija u dva amfiteatra, i devet učionica. Računarska sala opremljena je računarima na kojima rade studenti. Ostale učionice i amfiteatri imaju savremenu ICT opremu za izvođenje nastave. U zgradji Građevinskog fakulteta smeštena je i Laboratorija za materijale i konstrukcije, u sklopu koje je su instalirane Laboratorija za geotehnička ispitivanja i Laboratorija za hidrotehniku.

Centralna univerzitska biblioteka organizuje i rukovodi bibliotečkim sistemom Univerziteta, odnosno bibliotekama njegovih organizacionih jedinica. Informacije o raspoloživim bazama, prinovljenoj literaturi dostupne su studentima na linku

[https://www.ucg.ac.me/rektorat/biblioteka.](https://www.ucg.ac.me/rektorat/biblioteka)

Građevinski fakultet je korisnik akademске mreže i informacionih servisa koji su integrirani i u nadležnosti Centra informacionog sistema Univerziteta Crne Gore (<https://www.ucg.ac.me/rektorat/cis>). Takođe, poseduje licencu za *Zoom meetings* softver koji omogućuje izvođenje nastave na daljinu, odnosno online nastave (prilog 22), kao i *Distance Learning* platformu (<https://dl.ucg.ac.me/>) i videokonferencijski sistem *BigBlueButton*.

Pored nastave u prostorijama Fakulteta, praktični deo nastavnog procesa realizuje se na gradilištima, odnosno tokom obilaska izgrađenih objekata (praktična nastava).

Za studente i nastavnike realizuje se obuka u radu sa savremenim softverima iz oblasti Građevinarstva: (<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1287/objava/135201-allplan-engineeringstudentska-edukacija>).

Kadrovska podrška studentima i procesu učenja obezbeđena je postojanjem visokokvalifikovanog nastavnog kadra koji realizuje nastavu, ali i konsultacije i mentorski rad. Za različite potrebe studenata, na Građevinskom fakultetu postoje sledeće komisije, kao stalna radna tela, koja pružaju podršku studentima u akademskom i administrativnom smislu: Komisija za postdiplomske studije, Komisija za doktorske studije i Komisija za mobilnost studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereni na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Recenzentska komisija konstatuje da se prava i obaveze studenata ostvaruju na način da svaki student ima posebno pravo na jednakost, različitost i zaštitu od svih oblika diskriminacije, u skladu sa Statutom (prilog 4).

Na Građevinskom fakultetu neguje se individualni i diferencirani pristup studentu u okviru studijskih predmetima koji to omogućuju, a u cilju ličnog i profesionalnog razvoja studenata, i to: zadavanjem individualnih zadataka i projekata po izboru i ličnim afinitetima studenata, i sl.

Na web-stranici Fakulteta (na stranicama pojedinih predmeta) studentima su dostupni nastavni materijali, u formi prezentacija, video materijala ili tekstualno-računskih primera. Proces poučavanja i učenja na doktorskim studijama dominantno je usmeren na studenta, njegova interesovanja i potrebe, a realizuje se kroz kombinovani model nastavnonaučnoistraživačkog rada.

Po potrebi će organizuje i (mentorska) nastava na engleskom jeziku, za gostujuće studente.

U realizaciji nastave se koriste različite nastavne metode, koje su prilagođene sadržaju i strukturi predmeta, kao što su: izvođenje laboratorijskih vežbi u laboratorijama, koje se nalaze u zgradama fakulteta, izvođenje časova u računarskoj sali, izvođenje nastave kroz obilaske gradilišta.

U okviru samoevaluacionog izveštaja analiziraju se i posebno vrednuju *Nastavne metode*. Kao rezultat analize nastavnih metoda predlažu se, po potrebi, nova unapređenja nastavnog procesa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o	Ispunjeno	Potreban

uslugama koje su im na raspolaganju.		
--------------------------------------	--	--

Komentar

Na osnovu uvida u dostavljeni akreditacioni material i informacije dostupne na sajtu ustanove može se zaključiti da su svi resursi primereni svrsi, da omogućavaju kvalitetno učenje, dok su studenti temeljno i kontinuirano informisani o resursima i uslugama koje su im na raspolaganju, i to na sledeće načine: prilikom prijema studenata prve godine osnovnih studija, relevantne informacije za studente dostupne su na web stranici Građevinskog fakulteta (<https://www.ucg.ac.me/gf>), kao i na web stranici Distance Learning platformi (<https://dl.ucg.ac.me/>).

Na web stranici Fakulteta se objavljaju, prema akademskom kalendaru

(<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/12/objava/3-akademski-kalendar>), rasporedi održavanja nastave, rasporedi završnih ispita, kao i rasporedi ostalih provera znanja;

- Na web stranici Fakulteta se objavljaju rezultati sprovedenih provera znanja za predmete svih novih studija i svih studijskih programa;

- Podaci o zaposlenom osoblju, kao i o osoblju angažovanom za izvođenje nastave u sklopu dopunskog rada i spoljne saradnje, dostupni su na web stranici Fakulteta (<https://www.ucg.ac.me/osoblje/gf>).

Prodekan za nastavu, nastavnici i saradnici se kontinuirano staraju o pravovremenom informisanju studenata.

Studenti su, preko svojih organizacija u okviru Univerziteta Crne Gore, kao i na samom Građevinskom fakultetu, aktivno uključeni u kreiranje i kontrolu realizacije studijskih programa, kao i osmišljavanje načina na koji se oni izvode (Studentski parlament, Veće Fakulteta). Članovi Veća iz reda studenata, zajedno sa ostalim članovima Veća, prate rad studenata na Građevinskom fakultetu i predlažu mere za poboljšanje kvaliteta nastave, nastavnih metoda, prolaznosti i efikasnosti studija.

Univerzitet Crne Gore i Građevinski fakultet pružaju, kako studentima i zaposlenima, tako i široj javnosti, informacije o svim svojim aktivnostima i programima, aktima i procedurama, prilikama za učenje i resursima, na web stranicama <https://www.ucg.ac.me> i <https://www.ucg.ac.me/gf>.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Recenzentska komisija uvidom u akreditacioni material i sajt ustanove konstatiše da Građevinski fakultet ima stalno zaposleno administrativno, stručno i pomoćno osoblje koje je kvalifikovano i zadovoljava uslove definisane aktom o Sistematizaciji radnih mesta na Građevinskom fakultetu.

Građevinski fakultet kroz rad svojih administrativnih službi (Sekretarijat, Računovodstvo, Studentska služba, Laboratorija za ispitivanje materijala i konstrukcija) pruža podršku studentima u procesu učenja.

Administrativno osoblje se kontinuirano usavršava i profesionalno razvija kroz dodatnu obuku i aktivne programme mobilnosti:

- Osoblje Studentske službe je dodatno obučeno za korišćenje postojećih studenstkih baza podataka Univerziteta Crne Gore.
- Obuke zaposlenog iz Računovodstva vrše se kontinuirano, u cilju dobijanja produžetka licence za obavljanje računovodstvenih poslova.
- Administrativno osoblje obučeno je za korišćenje savremenog elektronskog sistema dostave i prijema dokumenata, DMS sistem.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Preporučuje se digitalizacija nastavnog materijala, udžbenika i priručnika kako bi bili što dostupniji studentima;
- ❖ Dalje kontinuirano stručno usavršavanje nastavnog i nenastavnog osoblja, tj. administrativnog osoblja i osoblja za pružanje podrške studentima i uključivanje u programe mobilnosti.
- ❖ Kontinuirano unapređivanje kvaliteta rada sa studentima i pružanje podrške procesima učenja.

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Ustanove treba da osiguraju prikupljanje, analiziranje i korišćenje relevantnih informacija, u cilju efikasnog upravljanja programima i drugim aktivnostima.

Smjernice:

Pouzdani podaci su ključni za donošenje utemeljenih odluka da bi se znalo šta dobro funkcioniše a šta zahtijeva dodatnu pažnju. Efikasni procesi za prikupljanje i analizu informacija o studijskim programima i druge aktivnosti doprinose sistemu unutrašnjeg obezbeđenja kvaliteta.

Koje informacije se prikupljaju u određenoj mjeri zavisi od vrste i misije ustanove. Sljedeći podaci su od značaja:

- ključni indikatori uspješnosti;
- profil studentske populacije;
- napredovanje studenata kroz studije, stopa uspješnosti i napuštanja studija;
- zadovoljstvo studenata studijskim programima;
- dostupni resursi za učenje i podršku studentima;
- karijerne putanje svršenih studenata.

Mogu se koristiti različite metode prikupljanja informacija. Važno je da su studenti i zaposleni uključeni u pružanje i analizu informacija i u planiranje naknadnih aktivnosti.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Ustanova obezbeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Građevinski fakultet je korisnik SNIKE platforme kojom upravlja CIS UCG. U okviru platforme se prikupljaju svi podaci o studentima počev od dana upisa (pol, srednja škola, uspeh u srednjoj školi i sl.) do upisa / ispisa, ocena ostvarenih na ispitima i ostalih elemenata studentskoj dosijea. Ovi podaci su prilagođeni izveštaju o samoevaluaciji i priprema ih Studentska služba shodno svojim ovlašćenjima o vazanim za pristup podacima. Skup podataka koji se prikupljaju je detaljniji od onih koji se koriste u izveštaju o samovrednovanju tako da postoji mogućnost analize u funkciji pojedinačnih studijskih programa. Potrebno je kreirati pravilnik, ukoliko ne postoji, kojim se definisu analize koje se sprovode, način kreiranja novih analiza imajući u vidu da zaposleni na Fakultetu potpisuju relevantne akte o poverljivosti podataka dok nije jasno da li je takva situacija i u CIS UCG.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Ustanova obezbeđuje informacije o profilu studentske populacije.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Podaci se prikupljaju na nivou osnovnih, master i doktorskih studija kroz samoevaluaciju. Postojeći podaci u bazi studenata (koji se prikupljaju prilikom upisa studenata u razne godine studiranja), omogućavaju detaljniju analizu, do nivoa granularnosti pojedinačnog studenta, gde se mogu prikupiti dodatni podaci koji bi unapredili segmentaciju studentske populacije u okviru postojećih smerova, nastavnih godina i studijskih programa. Postojeći podaci se koriste da se pripremi izveštaj o samovrednovanju, gde je akcenat na prolaznosti studenata između studijskih godina i sličnih elemenata. Fakultet je korisnik SNIKE sistema koji se koristi za analizu i nema posebne mogućnosti za kreiranje analiza koje bi bile specifične za Fakultet.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Ustanova obezbeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Postojeće analize se ograničavaju na nivo nastavne godine za potrebe samoevaluacije i vrše se na osnovu podataka koji se prikupljaju u okviru platforme SNIKE. U okviru SNIKE platforme obezbeđuje se evidencija svih položenih i nepoloženih ispita pojedinačnih studenata, kao i njihov status (upis u studijsku godinu ili ispis). Na taj način postoje izvori podataka koji se mogu koristiti za analize o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspešnos ti i napuštanju studija. Postojeći skup podataka je takav da bi omogućio istorijsku analizu podataka za različite generacije studenata i za pojedinačnog studenta u toku studija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Ustanova obezbeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima (predmetima) obezbeđuju se sprovođenjem anonimnih studentskih anketa po ovim pitanjima jednom godišnje, u maju mesecu. U okviru anketa studenti imaju mogućnost izbora predefinisanih odgovora, ali i mogućnost da pisanim putem iznesu svoje komentare, zapažanja, sugestije i primedbe. Rezultati anketa po studijskim programima dostupne su prodekanu za nastavu i Komisiji za obezbeđenje i unapređenje sistema kvaliteta a po završetku školske godine i nastavnicima i saradnicima, a nastavnicima i za sve saradnike na predmetu. Pitanja na anketnom listiću nisu odgovarajuća (npr. da li je nastavnik kvalifikovan za držanje predmeta), nisu prilagođena modelima izvođenja nastave (lično, hibridno, potpuno on-line), a predstavnici studenata upućuju primedbu da odgovaranje na upitnik traje dugo. Tehničko izvođenje anketa je problematično jer studenti imaju određen vremenski okvir da odgovore na anketu, mogu oceniti i profesore izbornih predmeta koje nisu izabrali, smatraju da su efekti popunjavanja ankete zanemarljivi (nema povratne reakcije Fakulteta) zbog čega je motivisanost za odgovaranje na anketu minimalno i nereprezentativno sa stanovišta brojnosti i verodostojnosti odgovora. Studenti mogu odgovorati i o profesorima čije predmete nisu izabrali ili su izabrali ali nisu posećivali nastavu. Fakultet je ograničen po pitanju mogućnosti izmene ankete ali ne sprovodi interne ankete koje bi se imale u vidu specifičnosti studijskih programa Fakulteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Ustanova obezbjeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Na početku nastave iz svakog predmeta nastavnik upoznaje studente sa mogućnostima i resursima koji su im na raspolaganju radi uspešnog savladavanja nastavnih jedinica. Pristup opremljenim računarskim učioniocma se dogovara u saradnji sa saradnicima / laborantima a pristup licenciranim i nelicenciranim softverima koji se koriste u industriji je relativno skroman. Studenti viših studijskih godina se sa raspoloživim resursima (stipendijama, ponudama za posao, stručnoj praksi) obaveštavaju preko web stranice Fakulteta, od strane nastavnika ili kroz komunikaciju sa studentskim organizacijama. Nastavnici ličnim kontaktima a manjim delom institucionalno obezbeđuju posete gradilištima i terensku nastavu zbog čega je pristup studenata takvom resursu (praktičnoj nastavi na terenu) relativno ograničen, odnosno nije garantovan u meri kojoj bi to studenti želeli. Studenti na raspolaganju imaju biblioteku sa brojnim bibliotečkim fondom a povremeno i elektronski pristup stručnoj literaturi (časopisima i knjigama) iz prostora same biblioteke. Fakultet raspolaže sa laboratorijama koje su dobro opremljene. Zbog specifičnosti praktičnih vežbi su pokazne za studente osnovnih studija (u većoj meri) dok za studente master i doktorskih studija pružaju mogućnosti za naučno-istraživački rad. Zbog tipa vežbi koje se sprovode, studenti osnovnih studija nemaju mogućnost korišćenja laboratirija samostalno, van nastavnog procesa, dok master i doktorski studenti imaju. Pristup laboratoriji se dogovara sa mentorom i laborantom koji je odgovoran za laboratoriju i bezbednost u njoj. Prodektari vrlo aktivno učestvuju u obaveštavanju studentske populacije svih nivoa, kao i nastavnika o međunarodnim projektima koji mogu obezbediti mobilnost studenata i projekte na kojima se master i doktorski studenti mogu angažovati.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Ustanova obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Fakultet prikuplja informacije o broju zaposlenih diplomiranih studenata kao i onih koji se nalaze na listi nezaposlenih u Zavodu za zapošljavanje. Deo podataka se prikuplja kroz lične kontakte nastavnika a vrlo malo kroz Alumni čije bi angažovanje trebalo povećati ako je moguće (jer zavisi i od privrede). Studenti imaju mogućnost da se predstave i kroz platformu Karijernog centra UCG, a te se informacije onda koriste u cilju praćenja karijera diplomiranih studenata.

Prednost je da se prikupljanje i upravljanje informacijama vrši kroz univerzitetski portal / platformu SNIKE. Stoga, obezbjeđuje se uniformnost prikupljanja podataka na nivou fakulteta i univerziteta. Postojeće prikupljanje informacija u procesu samoevaluacije je generalne prirode i odnosi se na celokupan program, godinu i sl. Granularnost ovih informacija je lošija nego granularnost anketnih podataka i podataka u bazi portala SNIKE. Analize koje su u anketama i izveštaju o samovrednovanju su na nivou deskriptivne analitike i statistike. Fakultet trenutno ne vrši ozbiljnije korelacije podataka iz različitih godina kako bi se utvrdili trendovi, utvrstile veze između profila studenta i ocene kvaliteta predmeta ili programa. Nije jasno ko ima

uvid u lične podatke studenta izvan Fakulteta, koje role zaposlenih, da li se pri analizi podataka poštuje privatnost, GDPR i na koji način se vrši zaštita podataka studenata i fakulteta. Zaposleni na Fakultetu potpisuju odgovarajuće izjave o poštovanju privatnosti ali nije poznato kakav je status u CIS UCG. Predanost nastavnog osoblja procesu nastave je za pohvalu.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Preporuka je da se kreira pravilnik kojim bi se definisale analize koje se sprovode, konkretni podaci koji se koriste i njihovi izvori podataka, u skladu sa specifičnostima fakulteta. Preporučuje se uvođenje internih anketa specifičnih za studijske programe kako bi se unapredio kvalitet nastave.
- ❖ Preporuka je da se kreira pravilnik i/ili ugovor koji bi se bavili upravljanjem, čuvanjem, poverljivošću i pravom pristupa podacima i izvorima podataka u saradnji sa UCG koji upravlja platformom SNIKE. Trenutno stanje je da određeno nastavno osoblje Fakulteta pristupa određenim podacima i poštuje GDPR a da neka odgovorna osoba na UCG (CIS UCG) ima vidljivost svih podataka kroz proces održavanja i upravljanja platformom.
- ❖ Angažovati se sa studentskim organizacijama na promociji značaja studentskih anketa sa ciljem objašnjenja značaja anketa i podizanja poverenja kod studenata da studentske ankete proizvode povratne reakcije nastavnika angažovanih na Fakultetu
- ❖ Preporučuje se izmena postojećih anketa studenata o zadovoljstvu nastavom i organizacijom a koju organizuje UCG. Ova izmena treba da uključi izmenu pitanja koja se postavljaju studentima (da budu prilagođena studentskim pravima i znanjima) uz mogućnost dodavanja pitanja specifičnih za oblast delovanja fakulteta odnosno studijskog programa. Iako Fakultet nije odgovoran za skup pitanja, preporučuje se da Fakultet pokrene zvaničnu inicijativu (dopis, akcioni plan i sl.) da se izvrši izmena pitanja u studentskoj anketi imajući u vidu veliki neuspeh ciljeva same ankete.
- ❖ Preporučuje se saradnja sa privredom kako bi se obezbedila terenska nastava, za koju studenti smatraju da nije dovoljno zastupljena.
- ❖ Preporučuje se kontaktiranje predstavnika zastupnika specijalizovanih softvera kako bi se obezbedile studentske i akademske licence za studente i Fakultet. U kombinaciji sa zastupljenjom terenskom nastavom, uz povećanje veština u specijalizovanim softverima, studenti redovnih studija bi znatno unapredili svoje veštine a Fakultet kreirao novu vrstu resursa koji bi bio značajan u obazovanju studenata.
- ❖ Resursi Fakulteta u smislu opremljenosti zgrade za pristup nastavi studenata sa posebnim potrebama su skromni. Imajući u vidu da se Fakultet nalazi u zgradama Tehničkih fakulteta, da nema dovoljno rampi za studente male mobilnosti (u kolicima) da se popuni na odgovarajući sprat (npr. Do kabineta nastavnika ili službe Računovodstva), poželjno je da se Fakultet sa ostalim korisnicima zgrade obrati formalnom vlasniku da se unaprede ovi resursi.

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI

Ustanove treba da objavljaju informacije o svojim aktivnostima i programima koje realizuju, koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne.

Smjernice:

Informacije o aktivnostima ustanove korisne su za buduće i sadašnje studente, kao i za svršene studente, druge zainteresovane strane i javnost.

Stoga, ustanove pružaju informacije o svojim aktivnostima, kao i programima koje nude i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave, učenje i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju svršenih studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave učenja i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore pruža informacije korisne za buduće, sadašnje, svršene studente, kao i za sve zainteresovane strane i javnost. Svi postupci i procedure koje se sprovode na UCG su ujednačeni na nivou kompletne institucije i definisani su pravilnicima i odlukama koje donose nadležni organi UCG (izuzev Zakona o visokom obrazovanju). Informacije koje su dane na web stranicama UCG i GFUCG su prvenstveno vezane za zakonske akte, pravilnike i sl. Fakultet informira javnost putem radio i televizijskih emisija o aktuelnim zbivanjima na Fakultetu.). Univerzitet koristi i informisanje putem društvenih mreža, a iz razgovora s nastavnicima i upravom vidljivo je da su zadovoljni takvim načinom informiranja te nema potrebe za sada za vlastite fakultetske društvene mreže (Facebook, Instagram i sl.). Općenito, GFUCG objavljuje informacije o aktualnostima pod kategorijom „Vijesti“ na web stranici. Fakultet prikuplja informacije o broju zaposlenih diplomiranih studenata kao i onih koji se nalaze na listi nezaposlenih u Zavodu za zapošljavanje Prikupljanje i upravljanje informacijama vrši se kroz univerzitetski portal / platformu SNIKE. Preporuča se GFUCG dodatni angažman oko osiguranja i pružanja informacija važnih studentima i ostalim zainteresiranim kao što su prilike za zapošljavanje ili podaci o zapošljavanju diplomaca koji sada trenutno nisu dovoljno vidljivi i dostupni studentima. Tkođer, nedostaju ili nisu dovoljno vidljive aktivnosti od društvenog značaja tj. nekakvim vrstama društveno korisnog angažmana studenata i/ili nastavnika, odnosno Fakulteta općenito, suradnja sa srednjim školama, promocija područja, događaji i druženja s alumnijima, sudjelovanje u humanitarnim akcijama i sl.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Dalje kontinuirano nastaviti informiranje putem web stranica UCG i GFUCG vezano za zakonske akte i pravilnike.
- ❖ Preporuča se GFUCG dodatni angažman oko podizanja vidljivosti, osiguranja i pružanja informacija važnih studentima i ostalim zainteresiranim, kao što su prilike za zapošljavanje ili podaci o zapošljavanju diplomaca.
- ❖ Preporuča se dodatni angažman oko osiguranja i pružanja informacija javnosti vezanih za aktivnosti od društvenog značaja npr. vrstama društveno korisnog angažmana studenata i/ili nastavnika, odnosno Fakulteta općenito, suradnja sa srednjim školama, promocija područja, događaji i druženja s alumnijima, sudjelovanje u humanitarnim akcijama i sl.

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA

Ustanove treba da prate i periodično revidiraju svoje programe kako bi osigurale postizanje ciljeva koji su pred njih postavljeni i odgovorile na potrebe studenata i društva. Revidiranje treba da bude usmjereni na kontinuirano poboljšanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili preuzimaju kao rezultat tih aktivnosti, potrebno je obavijestiti sve aktere na koje se one odnose.

Smjernice:

Cilj redovnog praćenja, provjere i revidiranja studijskih programa je da se osigura njihova adekvatna realizacija i da se stvori efikasno okruženje za učenje i podršku studentima.

Time je obuhvaćena evaluacija:

- sadržaja programa u svjetlu najnovijih istraživanja u dатoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa;
- promjenjivih potreba društva;
- opterećenja studenata, njihovog napredovanja kroz studije i završetak studija;
- efikasnosti procedura za provjeru znanja studenata;
- studentskih očekivanja, potreba i zadovoljstva programom;
- okruženja za učenje i službi za pružanje podrške, te njihove primjerenosti svrsi programa.

Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost. Objavljaju se revidirane specifikacije programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u dатoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Strateški plan razvoja Građevinskog fakulteta sa planom implementacije za period 2019-2024 (prilog 4) predviđa sledeće aktivnosti, sa ciljem osiguranja savremenosti programa: Analiza uspješnosti studijskih programa sa prijedlogom unapređenja strukture i kvaliteta studijskih programa (opterećenje studenata, način ispitivanja i ocjenjivanja, organizacija nastave, ishodi učenja), i Analiza usklađenosti ishoda učenja studijskih programa sa potrebama tržišta rada. Osim toga, kontinuirano se prate savremena istraživanja, kao i tehnička regulativa u oblasti građevinarstva, kako bi bili adekvatno implementirani u nastavne programe pri periodičnom revidovanju programskih sadržaja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.	Ispunjeno	Potreban

Komentar

Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje programa na Građevinskom fakultetu uključuju promjenljive potrebe društva (potrebe tržišta rada za određenim profilima građevinskih inženjera, promjene zakonske i tehničke regulative u sektoru građevinarstva i sl.), što je rezultiralo izmjenama nastavnih planova master akademskih studijskih programa Građevinarstvo - Konstrukcije i Građevinarstvo - Infrastrukture, kao i izmjenama nastavnog plana osnovnog akademskog studijskog programa Građevinarstvo (prilog 8), nakon njihove akreditacije. Unapređenje nastavnog plana master akademskog studijskog programa Građevinarstvo - Infrastrukture je realizovano u sklopu Erasmus + CBHE projekta SWARM „Strengthening of master curricula in water resources management in the Western Balkans HEIs and stakeholders“ (<http://www.swarm.ni.ac.rs/>, www.swarm.ucg.ac.me), u okviru koga je nabavljena hidraulička laboratorija (<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1287/objava/92583-postavljena-savremenahidraulicka-laboratorijs-na-gradevinskom-fakultetu-ucg>).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da se napredovanje studenata kroz proces studiranja i završetak studija prati kroz postupak prikupljanja i obrade statističkih podataka. Statistički izvještaji su dio obavezne dokumentacije koja se dostavlja Vijeću na uvid, iz svakog prdmeta, nakon svakog ispitnog roka. Na osnovu statističkih podataka dobija se uvid u nivo uspješnosti studenata i periodično se reaguje na način što se reviduje opterećenje studenata iz pojedinih predmeta, kako bi im bilo omogućeno efikasnije napredovanje kroz studije i brži završetak studija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da se na sjednicama Vijeća redovno razmatraju statistički izvještaji i diskutuje na temu efikasnosti procedura za provjeru znanja studenata i po potrebi se reaguje izmjenama istih. Naročito je to bilo vidljivo u aktualnim okolnostima pandemije, izazvane virusom COVID-19, i karantina tokom 2020. godine, u kojima nije bilo moguće realizovati provjere znanja na isti način kao ranije. U tom periodu su neke provjere znanja realizovane preko platforme za Distance Learning (<https://dl.ucg.ac.me/>).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentsku očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da se kroz redovnu komunikaciju rukovodstva fakulteta sa predstvincima studenata sagledavaju očekivanja studenata i njihove reakcije na programe. Uvažavaju se potrebe studenata, a njihove sugestije se razmatraju na nivou dekanskog kolegijuma. Sve promjene u planovima nastave, terminima provjera znanja, načina izvođenja nastave i testiranja, rade se u dogovoru sa predstvincima studenata. U tom cilju organizuju se redovni konsultativni sastanci rukovodstva Fakulteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da se najznačajnije revidovanje okruženja za učenje dogodilo, kao i u cijelom svijetu, za vrijeme COVID-19 pandemije. Iz učionica se prešlo na online nastavu i studentima je pružena puna podrška da se snađu u novonastaloj situaciji, od strane nastavnog osoblja, a na način da se i program priladi trenutnim uslovima. U budućnosti, nastava će se realizovati u učionicama, hibridno ili online.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da se kroz redovnu komunikaciju rukovodstva fakulteta sa predstvincima studenata, uvažavaju se njihove potrebe, a sve njihove sugestije se razmatraju na nivou dekanskog kolegijuma ili Vijeća, u zavisnosti od teme. Sve promjene u planovima nastave, terminima provjera znanja, načina izvođenja nastave i testiranja, rade se u dogovoru prodekana za nastavu sa nastavnim osobljem i sa predstvincima studenata. U tom cilju, organizuju se redovni konsultativni sastanci rukovodstva Fakulteta i sa predmetnim nastanicima i sa studentskim predstvincima.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Na osnovu uvida u dokumentaciju koju je dostavila visoko-školska ustanova može se videti da se sve prikupljene informacije o uspjehu studenata i njihovom zadovoljstvu (statistički izvještaji iz nastavne baze, rezultati studentskih anketa, informacije o potrebama i problemima studenata dobijene u direktnoj komunikaciji rukovodstva fakulteta sa predstvincima studenata i sl), informacije o savremenim naučnoistrađivačkim dostignućima i trendovima, informacije o aktuelnoj zakonskoj i tehničkoj regulativi u

sektoru građevinarstva, te informacije o potrebama tržišta rada, kao i informacije o studijskim programima iz oblasti građevinarstva na univerzitetima u regionu i šire, redovno prikupljaju i analiziraju, da bi se na temeljima zaključakainiciralo revidovanje programa u cilju osiguranja njihove savremenosti.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
i. Objavljaju se revidirane specifikacije programa.	Ispunjeno	Eliminacioni
Komentar		
Na web-stranici Građevinskog fakulteta (https://www.ucg.ac.me/gf), u djelu PROGRAMI, kao i u dijelu O FAKULTETU (https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1286/objava/80286-struktura-studijskih-programa), objavljene su revidirane specifikacije programa, tj. specifikacije aktuelnih programanakon poslednjemjene.		
Preporuke u vezi unapređenja standarda:		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Preporucuje se definisanje nacina za revidiranje studijskih programa I pojedinacnih predmeta. ❖ Unaprijediti komunikaciju sa studentima na pojedinim predmetima. ❖ Preporucuje se osnivanje Alumni udruzenja, da bi se clanovi ukljucili u planiranju revizije studijskih programa i razvoj fakulteta.		

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA

Ustanove treba da periodično vrše proces eksternog obezbeđenja kvaliteta u skladu sa ESG standardima.

Smjernice:

Eksterno obezbeđenje kvaliteta u svojim različitim oblicima može potvrditi efikasnost unutrašnjeg obezbeđenja kvaliteta ustanove, i može služiti kao katalizator poboljšanja i ponuditi ustanovi nove perspektive. Njime se, takođe, obezbeđuju informacije kako bi se i ustanova i javnost uvjerile u kvalitet aktivnosti ustanove.

Ustanove učestvuju u cikličnim postupcima eksternog obezbeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu. Stoga, u zavisnosti od okvira, eksterno obezbeđenje kvaliteta može poprimiti različite oblike i može se koncentrirati na različite nivoe organizacije (kao što su program, fakultet ili ustanova).

Obezbeđenje kvaliteta je kontinuiran proces koji se ne završava eksternim povratnim informacijama ili izvještajem ili procesom preuzimanja naknadnih mjera u okviru ustanove. Dakle, ustanove vode računa da se napredak, koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti eksternog obezbeđenja kvaliteta, uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću aktivnost.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
j. Ustanove vode računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Prema izvještaju o samoevaluaciji vidljivo je da GFUCG vodi računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću. Priloženi su pisani dokazi: Izvještaj o samoevaluaciji fakulteta (prilog 6.), UCG mišljenje i preporuke komisije IEP tima u procesu samoevaluacije (prilog 9), te Strateškog plana razvoja GFUCG 2019-2024 u koji su integrirani i zahtjevi definirani u postupcima samoevaluacije. No, ono što nije vidljivo je postoji li pisana dokumentacija (dokazi) kojom će se definirati na koji se način uzima u obzir napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbeđenja kvaliteta prilikom priprema za sljedeću. Iz razgovora sa nastavnicima i studentima nije vidljivo da im jasno i vidljivo na koji način se formalno evidentira i prati napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbeđenja kvaliteta, a prilikom priprema za sljedeću.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
k. Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu..	Ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Sve ustanove visokog obrazovanja u Crnoj Gori su u obavezi da uzimaju u obzir uslove iz važećeg zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu. GFUCG u skladu s tim učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- ❖ Dalje kontinuirano nastaviti vodi računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.
- ❖ Preporuča se formaliziranje procesa praćenja napretka kako bi postojali pisani dokazi iz kojih vidljivo koji su ciljevi postavljeni, jesu li ostvareni i na koji način je u obzir uzet napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta na bazi jedne akademske godine.
- ❖ Nastaviti kontinuirano učestvovati u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta.

REAKREDITACIONI STAV I PREDLOG

Komisija predlaže Agenciji reakreditacioni stav:

1. Prihvatanje zahtjeva za reakreditaciju za period _ za puni period akreditacije

Obrazloženje:

Agencija za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja je 12.04.2022. godine donijela Odluku o imenovanju Komisije za reakreditaciju br. 02-607/22-46/58 UP, organizacione jedinice Građevinski fakultet na Univerzitetu Crne Gore, u sledećem sastavu:

- ❖ Prof.dr Elen Twrdy, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija, predsjednica Komisije,
- ❖ Prof.dr Zoran Cekić, Univerzitet Singidunum, Srbija, član Komisije,
- ❖ Prof.dr Ivana Miličević, Sveučilište J.J. Strossmayera, Hrvatska, članica Komisije,
- ❖ mr Milica Gajić, doktorske studije, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija, članica Komisije,
- ❖ dr Dejan Vujić, Vlasnik i direktor EP Technical Engineering and Advising Agency ENGCN, Srbija, član Komisije.

Komisija je jedinstvena u ocjeni da se prihvati zahtjev za reakreditaciju za Građevinski fakultet za puni reakreditacijski period (5 godina).

Kriterijumi za svih 10 standarda su ispunjeni.

Komisija nije uočila veća odstupanja, ali je u cilju povećanja kvaliteta dala Preporuke o unapređenju kod svih standarda.

Standard 1. Politika obezbeđenja kvaliteta

- ❖ Povećati procentualnu ispunjenost ciljeva Strategije razvoja fakulteta u odnosu na postavljene ciljeve.
- ❖ Formalno formirati Komisiju za obezbeđenje i unapređenje sistema kvaliteta na fakultetu.
- ❖ Voditi zapisnike sa sjednica zapisnice o sjednicama Komisije za obezbeđenje i unapređenje sistema kvaliteta.

Standard 2. Izrada i odobravanje programa

- ❖ Komisija preporučuje kontrolu realizacije postupka ocjenjivanja kako bi se obezbijedio zadati kvalitet izvođenja studijskog programa.
- ❖ Komisija preporučuje da se kontinuiranim monitoringom obezbijeđuje izvođenje svih aktivnosti realizacije studijskih programa u skladu sa zadatim ciljevima i ishodima učenja.
- ❖ Komisija je primjetila i veliki problem sa malim brojem zaposlenih, pa preporučujemo, da se sistematizira više mesta za asistente.
- ❖ Komisija predlaže da fakulteta napravi anketu i nakon diplome i početka rada, da dobije povratnu informaciju o potrebnim znanjima, da bi mogli nadgraditi svoje studijske programe. Premalo je praktične nastave, ekskurzija i povećati je potrebno broj laboratorijskih vježba tamo gde je to moguće.

Standard 3. Ucenje, nastava i provjera znanja usmjerena na studenta

- ❖ Potrebno je obezbijediti kontinuirano obrazovanje nastavnika sa ciljem sticanja novih znanja i vjestina.

- ❖ Potrebno je forrirati mobilnost studenata i nastavnog osoblja.
- ❖ Ishodi učenja moraju biti dostupni na sajtu fakulteta.
- ❖ Potrebno je povećati broj sati praktične nastave na osnovnim studijama.
- ❖ Potrebno je uvesti veći broj izbornih predmeta.

Standard 4. Upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikacija

- ❖ Potrebno je voditi računa o azuriranju nastavnih planova.
- ❖ Preporučuje se umrezavanje sa drugim institucijama i formiranje zajednickih programa.

Standard 5. Nastavno osoblje

- ❖ Preporučuje se definiranje dodatnih kriterija za odabir kandidata u slučaju da se pojave dva ili više kandidata na istom konkursu koja imaju zadovoljene sve uvijete definirane zakonskim odredbama, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja definiranih od strane Savjeta za visoko obrazovanje.
- ❖ Preporučuje se kontinuirani nastavak i intenziviranje sudjelovanja studenata svih razina studija u naučnim aktivnostima i razvijanje mehanizma poticanja studenata na sudjelovanje u istraživanjima.
- ❖ Preporučuje se intenzivnije poticanje i uvođenje inovacija nastavnih metoda i primjena različitih vrsta nastavnih metoda, a čija primjena sada nije vidljiva u nastavnom procesu.

Standard 6. Resursi za učenje i podrška studentima

- ❖ Preporučuje se digitalizacija nastavnog materijala, udžbenika i priručnika kako bi bili što dostupniji studentima;
- ❖ Dalje kontinuirano stručno usavršavanje nastavnog i nenastavnog osoblja, tj. administrativnog osoblja i osoblja za pružanje podrške studentima i uključivanje u programe mobilnosti.
- ❖ Kontinuirano unapređivanje kvaliteta rada sa studentima i pružanje podrške procesima učenja.

Standard 7. Upravljanje informacijama

- ❖ Preporuka je da se kreira pravilnik kojim bi se definisale analize koje se sprovode, konkretni podaci koji se koriste i njihovi izvori podataka, u skladu sa specifičnostima fakulteta. Preporučuje se uvođenje internih anketa specifičnih za studijske programe kako bi se unapredio kvalitet nastave.
- ❖ Preporuka je da se kreira pravilnik i/ili ugovor koji bi se bavili upravljanjem, čuvanjem, poverljivošću i pravom pristupa podacima i izvorima podataka u saradnji sa UCG koji upravlja platformom SNIKE. Trenutno stanje je da određeno nastavno osoblje Fakulteta pristupa određenim podacima i poštuje GDPR a da neka odgovorna osoba na UCG (CIS UCG) ima vidljivost svih podataka kroz proces održavanja i upravljanja platformom.
- ❖ Angažovati se sa studentskim organizacijama na promociji značaja studentskih anketa sa ciljem objašnjenja značaja anketa i podizanja poverenja kod studenata da studentske ankete proizvode povratne reakcije nastavnika angažovanih na Fakultetu
- ❖ Preporučuje se izmena postojećih anketa studenata o zadovoljstvu nastavom i organizacijom a koju organizuje UCG. Ova izmena treba da uključi izmenu pitanja koja se postavljaju studentima (da budu prilagođena studentskim pravima i znanjima) uz mogućnost dodavanja pitanja specifičnih za oblast delovanja fakulteta odnosno studijskog programa. Iako Fakultet nije odgovoran za skup pitanja, preporučuje se da Fakultet pokrene zvaničnu inicijativu (dopis, akcioni plan i sl.) da se izvrši izmena pitanja u studentskoj anketi imajući u vidu veliki neuspeh ciljeva same ankete.
- ❖ Preporučuje se saradnja sa privredom kako bi se obezbedila terenska nastava, za koju studenti smatraju da nije dovoljno zastupljena.

- ❖ Preporučuje se kontaktiranje predstavnika zastupnika specijalizovanih softvera kako bi se obezbedile studentske i akademske licence za studente i Fakultet. U kombinaciji sa zastupljenijom terenskom nastavom, uz povećanje veština u specijalizovanim softverima, studenti redovnih studija bi znatno unapredili svoje veštine a Fakultet kreirao novu vrstu resursa koji bi bio značajan u obrazovanju studenata.
- ❖ Resursi Fakulteta u smislu opremljenosti zgrade za pristup nastavni sa posebnim potrebama su skromni. Imajući u vidu da se Fakultet nalazi u zgradama Tehničkih fakulteta, da nema dovoljno rampi za studente male mobilnosti (u kolicima) da se popuni na odgovarajući sprat (npr. Do kabineta nastavnika ili službe Računovodstva), poželjno je da se Fakultet sa ostalim korisnicima zgrade obrati formalnom vlasniku da se unaprede ovi resursi.

Standard 8. Informisanje javnosti

- ❖ Dalje kontinuirano nastaviti informiranje putem web stranica UCG i GFUCG vezano za zakonske akte i pravilnike.
- ❖ Preporuča se GFUCG dodatni angažman oko podizanja vidljivosti, osiguranja i pružanja informacija važnih studentima i ostalim zainteresiranim kao što su prilike za zapošljavanje ili podaci o zapošljavanju diplomaca.
- ❖ Preporuča se dodatni angažman oko osiguranja i pružanja informacija javnosti vezanih za aktivnosti od društvenog značaja npr. vrstama društveno korisnog angažmana studenata i/ili nastavnika, odnosno Fakulteta općenito, suradnja sa srednjim školama, promocija područja, događaji i druženja s alumnijima, sudjelovanje u humanitarnim akcijama i sl.

Standard 9. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje programa

- ❖ Preporučuje se definisanje nacina za revidiranje studijskih programa i pojedinačnih predmeta.
- ❖ Unaprijediti komunikaciju sa studentima na pojedinim predmetima.
- ❖ Preporučuje se osnivanje Alumni udruzenja, da bi se članovi uključili u planiranju revizije studijskih programa i razvoj fakulteta.

Standard 10. Ciklično eksterno obezbjeđenje kvaliteta

- ❖ Dalje kontinuirano nastaviti vodi računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.
- ❖ Preporuča se formaliziranje procesa praćenja napretka kako bi postojali pisani dokazi iz kojih vidljivo koji su ciljevi postavljeni, jesu li ostvareni i na koji način je u obzir uzet napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta na bazi jedne akademske godine.
- ❖ Nastaviti kontinuirano učestvovati u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta.

2. Odbijanje zahtjeva za reakreditaciju.

Obrazloženje:

Komisija predlaže Agenciji naknadnu kontrolu (follow-up) u naznačenom roku:

--

Datum: 06.07.2022. godine

KOMISIJA

Predsjednik: Prof.dr Elen Twrdy

Član: Prof.dr Zoran Cekić

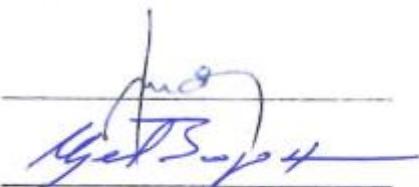
Član: Prof.dr Ivana Miličević

Član: mr Milica Gajić

Član: dr Dejan Vujić

KOMISIJA

Predsjednik

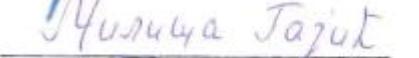
Član

Član

Član

Član

